

הניחו לנו ללדת כרצוננו

כדולה, גילה רונאל חווה את הכאב, ההשפלה והזלזול, את חוסר ההקשבה והפטרונוות ואת סיפורי האטימות כנגד יולדות. והיא מבקשת: תפסיקו להתערב והשאירו לנו את הבחירה כיצד ללדת

גילה רונאל

15/10/2012

כמה עצוב שהחלטות שלנו והחלטות שאנו מגדלות, יכולות לממש את זכותן הביולוגית, הטבעית, ללדת ואנחנו לא.

"החופש ללדת", סרטם החשוב של טוני הרמן ואלכס וייקפורד הוקרן בחודש שעבר (20.9.12). הוקרן בעשרות מקומות בארץ כמו גם באלפי מקומות נוספים ברחבי העולם, כמעט בו זמנית. הסרט הוא רק חלק מהתערורות בינלאומית, של נשים, גברים ואנשי מקצוע מתחום המיילדות שפועלים למען שינוי רדיקלי בפני הלידה בעולם כולו.

הסרט החשוב הזה, היה רק תירוץ כדי להציף באופן חד וחריף את האבסורד שבהתערבות המדינה בחיי הפרט. במקרה הזה, חיייה של אגנס גרב – מיילדת הונגריה שנכלאה רק משום שרצתה לממש את זכותה לחופש העיסוק על פי אמונתה והכשרתה כרופאה מיילדת, ושל אנה טורנובסקי – אישה אמריקאית המבקשת לממש את זכותה הביולוגית ללדת כרצונה. הסרט, המשלב ראינות עם אנה ועם אגנס כמו גם עם אנשי מקצוע מובילים בעולם בתחום המיילדות, המשפט וזכויות האדם.

כנגד אטימות הלב ובעד האהבה

מאז יום חמישי אני מסתובבת בראש עם שירת הנשים המופלאה מחוץ לכותלי בית הכלא בו היתה אגנס כלאה. קולות נשים (ומטט גברים וילדים) שהצטרפו למאבק כנגד הבערות, כנגד אטימות הלב ובעד האהבה.

הסרט "החופש ללדת", שהעלה את הבלתי נתפס בעיני מי שזכויות אדם והבנה ביולוגית ורגשית פשוטה קרובות לליבו, הציף במלוא האבסורד אירועים ידועים וידועים פחות, שהדעת אינה סובלת.

אני מבקשת להסיר לרגע – אך בהחלט לא להתעלם מההישגים שהעולם המערבי הגיע אליהם במיילדות. הן מבחינת בטיחות והן מבחינת אפשרויות מיילדותיות. הייתי שם כשהשינוי התחיל ולאחר כעשרים שנה אני יכולה לסכם צעד-צעד את התהליך. אני עובדת עם מיילדות מעוררות השראה ועם רופאים טובים. יש גם מי שלא. יש גם מי שסוברים את פיהם גם כשהם רואים את עמיתיהם עושים בנשים כבשלהם. אבל כמו שאמרת, אני מבקשת לא להתעלם מכך אלא להניח זאת בצד.

"אם לא נעשה לך זירוז התינוק ימות"

אני מבקשת להתמקד במי שקולן אינו נשמע. קולן של נשים דעתניות, חושבות ומעוזות – נשמע. לכן הקמנו תנועות חברתיות ומקצועיות, לכן אנו פועלות אישה איש, מי בדלת אמותיהם ומי בקנה מידה רחב יותר. קולנו חשוב והוא בא להיות שם למען מי שאינה יכולה להשמיע את קולה, אינה מעזה או אינה יודעת שמותר לה.

באלו שקולן לא נשמע אנו פוגשות לאחר מכן. אחרי הלידה. לברות המזל, היה מפגש טוב ומיטיב עם מי שליווה אותן, עם התהליך הרגשי והביולוגי שהיא עברה ועם הצוות שהיא "נפלה" עליו. לאחרות, היה פחות מזל. הן פגשו במיין את המתמחה שאמר להן ש"אם לא נעשה לך זירוז, התינוק יוכל למות". או שעשו להן סטריפיג בניגוד לידיעתן ולעיתים אף בניגוד לרצונן, לאחרות [אמרן שהן שמנות מד](#). ועוד ועוד. כל אחת יכולה להוסיף כאן מהחוויות האישיות שלה או מהסיפורים מסמרי השיער שאנו שומעות בכל יום.

למה מסמרי שיער? כי מעט אנשים במערכת הגדולה שאמורה לדאוג לרווחתה של היולדת, של התינוק שלה ושל מי שמלווה אותה כרצונה, באמת מבינים שמדובר על **רגעים קסומים ושברים**. רגעים בהם האישה זקוקה למירב התנאים כדי לממש את היכולת ואת זכותה המולדת ללדת כרצונה, בדרכה, בקצב שלה, במקום שהיא בוחרת. וכן, מותר לנשים לקחת אחריות על התהליכים האישיים והמשפחתיים שלהן מבלי שממשלות יפקיעו את האחריות הזאת מידיהן.

"ביצענו בגופי סטריפינג כואב ללא הסכמתי"

כאישה, חוויתי בעצמי את ההתעמרות החצופה ואף הפלילית כאשר ביצעו בגופי סטריפינג כואב ללא ידיעתי וללא הסכמתי. סטריפינג שהביא לירידת מים לא נחוצה.

כדולה, אני חווה יחד עם נשים וגברים את כאב ההשפלה שבזלזול, בחוסר ההקשבה ובפטרונוות על תהליכים אישיים.

ממדי ריכת הכנה ללידה, אני אומרת לעצמי שוב ושוב, לאחר שאני נפגשת עם זוגות ועם התינוקות שלהם בפגישה שלאחר הלידה, די, אני מפסיקה ללמד, אין לי כוחות לסיפורים ולגילויי האטימות הללו. מה יכולתי לומר לגבר שאמר לי בפגישה אחת שכזו: "למה לא אמרת לי שאף אחד לא יקשיב לי?". כמובן, שאני לא עוזבת.

כאם, לבת שבעתיד זה או אחר כנראה תעמוד מול ההתנסות, אני מבוהלת. רק שלא יגעו בה. רק שלא יחתכו, יפקעו או ישפילו.

אני, כמו רבות מהקולגות שלי, מחברתי לדרך ומהיולדות שלי, מצדדת בלידות בית, במידת האפשר ובהתאם לרצון היולדת. המחקרים מעודדים ונשים רוצות. הממסד מפחיד. מי מאתנו הנשים רוצה להתמודד עם הפחדות שכולן כאשר היא אמורה להתרכז בדבר אחד בלבד – להיות בהריון וללדת בבטחה את התינוק שלה. הרי ברור שלכל שכלל שכלל שהמערכת תיצור פחות סטריס יהיו פחות התערבויות רפואיות. זה ידוע לקובעי המדיניות לא פחות מאשר לנו, רק שהם, בוחרים להתעלם מכך. וקובעי המדיניות מפחידים לא רק בנוגע ללידות בית אלא לגבי מה שלא נכנס תחת הכותרת "נהלים". אלא שאז, לאחר שישבים עם באי כוחם של קובעי המדיניות מבינים שלנהלים אלו אין דווקא סיבה רפואית, אלא ניסיון להגיע למן מכה משותף כללי שיתאים למרבית הנשים או למרבית הפחדים...

שוכבת על הגב נאנקת מכאבים

אנו חיים בעידן שבו צרכי הפרט מקודמים. העצמה, התפתחות וקידום אישי אינן מילים ריקות, אך הן מתרוקנות מכל תוכן כאשר אישה אינה יכולה לבחור לממש את זכותה הביולוגית הבסיסית. כאשר היא שוכבת על גבה, נאנקת מכאבים ואומרים לה שאסור לה לזוז, ללא כל סיבה או שמבצעים בגופה פעולות ללא ידיעתה.

הן מתרוקנות מתוכן כאשר תינוק אינו יכול לממש את זכותו להיוולד ברוכות ולהישאר על גופה של אמו מבלי שיפרידו ביניהם, במידת האפשר, והן מתרוקנות מכל תוכן כאשר אבות ומלווים אחרים אינם בעלי זכויות להיות עם מי שיקר להם ברגעים עדינים ומשמעותיים אלו.

אני חוזרת לקולן הלא נשמע של הנשים. אלו שחשופות פחות למידע ולאפשרויות. אלו שלא ילדו בבית אבל יש להן את הזכות המלאה לקבל מידע עדכני ואמין. אלו שזכותן הבסיסית להיות מיוזעות אך לא מופחדות, אלו שהן אנחנו. ועד שזה יקרה, אני מקווה שנשים וגברים ימשיכו להרים את קולם כמו בשירה הנפלאה של הנשים מחוץ לכתלי בית הכלא ההונגרי שכלא את אגנס גרב, כמו שקורה עכשיו אצלנו ובכל העולם, הדהוד השירה לא יפסק.

גילה רונאל – מנשות המקצוע המובילות בארץ בתחום ההיריון, הלידה וההורות הראשונית. זכתה לכינוי "האימא של הדולות". ממחברות רב המכר "טבעי ללדת" – המדריך להיריון, ללידה ולימים שאחרי, בהוצאת כתר ו"השמים של סבא" בהוצאת דיאדה. ממייסדות רשת דיאדה – בית מלידה להורים וילדים – והמנהלת המקצועית שלה, ומייסדי התנועות החברתיות "נשים קוראות ללדת: למען חופש בחירה בלידה" וארגון "המניפה".